

[Inici](#) > Europa necessita mesures dràstiques per complir les noves directrius de l'OMS sobre qualitat de l'aire

[Europa necessita mesures dràstiques per complir les noves directrius de l'OMS sobre qualitat de l'aire](#)

Un nou estudi dirigit per científics del BSC mostra que els països europeus han de reduir radicalment els nivells dels principals contaminants atmosfèrics per protegir la salut dels ciutadans.

Una reducció sense precedents de les emissions és necessària a tot Europa per complir les noves Directrius de Qualitat de l'Aire de l'Organització Mundial de la Salut (OMS), segons un nou article dirigit per científics del Barcelona Supercomputing Center-Centro Nacional de Supercomputación (BSC-CNS) publicat a [Environmental Research Letters](#). L'estudi quantifica l'augment del percentatge d'estacions de mesurament que superen els límits establerts a les noves directrius de qualitat de l'aire a tots els països que proporcionen aquesta informació a l'Agència Europea del Medi Ambient (EEA, per les sigles en anglès).

La contaminació atmosfèrica és el risc mediambiental més gran per a la salut a Europa i una de les principals causes de mort prematura i malaltia. Ara, gràcies als avenços en la investigació sobre els impactes de la contaminació atmosfèrica sobre la salut humana, sabem que els efectes adversos comencen en concentracions molt més baixes del que es pensava anteriorment. Les evidències científiques més recents es recullen a les noves directrius de l'OMS sobre qualitat de l'aire actualitzades el 2021, que suposen una revisió substancial respecte a les anteriors establertes el 2005.

Les noves directrius de l'OMS recomanen nivells de qualitat de l'aire per als sis contaminants més nocius per a la salut humana segons l'evidència científica: el diòxid de nitrogen (NO₂), les partícules (PM_{2,5} i PM₁₀), l'ozó (O₃), el diòxid de sofre (SO₂) i el monòxid de carboni (CO). Gairebé totes les concentracions recomanades a les noves directrius són força més restrictives que a les anteriors de 2005. En el cas dels contaminants més nocius, com el NO₂ i les PM_{2,5}, els nous límits mitjans anuals són inferiors en un 75% (de 40 a 10 µg/m³) i en un 50% (de 10 a 5 µg/m³), respectivament.

L'incompliment, definit com el percentatge d'estacions de mesurament que superen els límits de cada contaminant, ja era considerable a tot Europa respecte a les directrius del 2005. Després de la revisió del 2021, l'estudi del BSC mostra un augment dramàtic en l'incompliment, especialment per al NO₂, les PM₁₀ i les PM_{2,5} (del 8%, 50% i 77% al 88%, 85% i 98%, respectivament). Entre les estacions que no compleixen la normativa, la distància mitjana respecte al compliment també augmenta significativament (del 16%, 26% i 41% al 120%, 41% i 160%). En el cas de l'O₃, el nou límit se supera al 97% de les estacions europees.

Pel que fa a Espanya, el 89% de les estacions de mesurament superen el nou límit mitjà anual de NO₂ establert per l'OMS, mentre que amb les recomanacions del 2005 amb prou feines incomplia un 5%. Per a les PM₁₀ i les PM_{2,5}, l'augment en l'incompliment també és considerable (del 55% i 58% al 86% i 99%, respectivament). En el cas de les PM_{2,5}, 61 de les 62 estacions que hi ha a Espanya superen el nou límit recomanat. Pel que fa a l'ozó, un 98% incompleix les noves directrius.

"Les noves directrius de l'OMS estableixen límits per sobre dels quals se sap amb certesa que es produeixen efectes adversos sobre la salut humana. El fet que la majoria dels ciutadans europeus estiguin respirant actualment nivells tan perjudicials de contaminants atmosfèrics és molt preocupant", ha afirmat l'investigador del BSC Dene Bowdalo.

Lliçons extretes del confinament

Els investigadors van analitzar les dades de monitorització durant condicions normals entre el 2017 i el 2019, abans de l'inici de la pandèmia de COVID-19. Tot i això, l'article també avalua l'impacte de la reducció de les emissions durant el confinament, a fi d'extreure algunes lliçons per dimensionar el desafiament que suposa complir amb les noves Directrius de Qualitat de l'Aire de l'OMS.

La reducció en els incompliments només va ser significativa en el període més estricte de confinament (15 de març-15 de juny de 2020), especialment en el cas del NO₂, que és produït principalment pels motors dièsel. Tot i això, malgrat una reducció mitjana del 32% en el transport per carretera durant 2020 a tot Europa, més del 50% de les estacions van continuar incomplint la normativa. Això implica que calen mesures dràstiques, com les zones d'emissions zero o la prohibició de la venda de vehicles propulsats per combustibles fòssils, per complir amb les recomanacions actuals de l'OMS.

"Malgrat els profunds canvis en el transport i la indústria causats pel confinament durant la pandèmia, seguim lluny de complir les directrius en diversos contaminants. Això posa de manifest que només amb mesures dràstiques que modifiquin les estructures actuals de les nostres zones urbanes es podran reduir de manera suficient els nivells de contaminants atmosfèrics", ha assegurat Bowdalo.

Es calcula que el compliment de les noves directrius de l'OMS evitaria el 66% de les morts prematures atribuïdes a l'exposició a les PM_{2,5} a Europa. Aquestes xifres haurien d'exercir una pressió més gran sobre la Unió Europea (UE) perquè revisi els límits establerts en les seves directives de qualitat de l'aire que, malgrat portar dècades de retard respecte a les directrius de l'OMS, se segueixen superant amb freqüència.

Perquè una normativa encara més ambiciosa sigui eficaç, ha d'anar acompanyada de fortes mesures de suport que assegurin una transició generalitzada a tot Europa. Això és especialment important per als països amb menys ingressos, que acostumen a estar exposats a nivells de contaminació més elevats en dependre de fonts

d'energia més contaminants, o per a aquells que es veuen afectats de manera significativa per fonts naturals d'emissió.

Alguns contaminants atmosfèrics també són factors que influeixen en el clima a curt termini (per exemple, el carboni negre), per la qual cosa les polítiques de millora de la qualitat de l'aire també servirien per mitigar el canvi climàtic amb un cost d'intervenció potencialment menor.

La proposta legislativa per a la revisió dels estàndards de la UE està prevista per a finals del 2022. L'estudi aconsella que la UE consideri minuciosament els factors exposats abans d'establir qualsevol nova normativa.

- **Referència:** Dene Bowdalo et al. (2022). Environ. Res. Lett. <https://doi.org/10.1088/1748-9326/ac44c7>

Barcelona Supercomputing Center - Centro Nacional de Supercomputación

Source URL (retrieved on 18 Mar 2025 - 13:58): <https://www.bsc.es/ca/noticies/noticies-del-bsc/europa-necessita-mesures-dr%C3%A0stiques-complir-les-noves-directrius-de-loms-sobre-qualitat-de-laire>